Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de College vergadering van 20 oktober 2026

Portefeuille: Asiel & Opvang

Agendapunt: B19

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met de bestuurlijke reactie op het initiatiefvoorstel Oekraïne van raadsleden Hofland (D66), Broersen (Volt) en voormalig raadslid Nadif (Groen Links)

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. In te stemmen met raadsinformatiebrief met de bestuurlijke reactie op het initiatiefvoorstel Oekraïne van raadsleden Hofland (D66), Broersen (Volt) en voormalig raadslid Nadif (GroenLinks)] waarvan de belangrijkste punten zijn:

a. Vluchtelingen uit Oekraïne verblijven nog tot minstens 2031 in Nederland onder een bijzondere status
b. Het Rijk heeft in meest recente verzamelbrief Oekraïne aangegeven dat inzet op zelfredzaamheid van de doelgroep een prioritiet is
c. Oekraïne huizen kunnen een rol spelen in versterken van participatie en zelfredzaamheid van vluchtelingen uit Oekraïne
d. Daarom streeft het Rijk naar een landelijk netwerk van Oekraïnehuizen met regionale functie
e. Op basis van het voorgaande ziet het college voldoende aanleiding om met het Rijk en te verkennen of er een passende route is voor de realisatie van een Oekraïnehuis in Amsterdam

2. In te stemmen met het advies aan de raad om in te stemmen met het initiatiefvoorstel onder voorbehoud dat het college nog niet positief kan adviseren over het indienen van een aanvraag voor de realisatie van een Oekraïnehuis of het beleggen van de uitvoering hiervan bij een maatschappelijke partner. Dit is de uitkomst van de uit te voeren verkenning.

Kernboodschap

Het college van B&W heeft een brief aan de raad goedgekeurd over het initiatiefvoorstel Oekraïne van raadsleden n Hofland (D66), Broersen (Volt) en voormalig raadslid Nadif (GroenLinks). De raadsleden doen een voorstel om samen met het Rijk te komen tot een Oekraïnehuis in Amsterdam. Het college adviseert de raad gedeeltelijk in te stemmen

Bestuurlijke achtergrond

Op 17 juli 2026 hebben raadsleden Hofland (D66), Broersen (Volt) en voormalig raadslid Nadif (GroenLinks) het initiatiefvoorstel Oekraïne ingediend en gevraagd om een bestuurlijke reactie van het college.

Met dit voorstel wordt het college gevraagd om:
1. De totstandkoming van een Oekraïnehuis in Amsterdam mogelijk te maken, door in overleg te treden met het Ministerie van Justitie en Veiligheid over de mogelijkheden van beschikbare rijksmiddelen en, indien deze route passend blijkt, hiervoor namens de gemeente een aanvraag in te dienen en de uitvoering onder te brengen bij een maatschappelijke partner;
2. Het Oekraïnehuis in te zetten als platform voor ontmoeting, kennisuitwisseling en samenwerking tussen de Oekraïense gemeenschap, Amsterdamse maatschappelijke organisaties,

kennisinstellingen, ondernemers en vrijwilligersinitiatieven;
3. Te onderzoeken hoe het Oekraïnehuis een verbindende rol kan vervullen bij het ondersteunen van Oekraïense projecten en bestaande Amsterdamse initiatieven beter met elkaar kan verbinden.

Het initiatiefvoorstel is een geactualiseerde versie van het initiatiefvoorstel dat de raadsleden Hofland en Nadif op 26 februari 2025 hebben ingediend. In het initiatief van februari 2025 werd het college gevraagd een Oekraïnehuis op te zetten en Oekraïense projecten te ondersteunen naar aanleiding van hun bezoek aan Lviv.

De burgemeester heeft op 17 juni 2025 negatief geadviseerd op het voorstel, met de volgende onderbouwing:

- Het realiseren van een centrum voor Oekraïense cultuur werd niet gezien als gemeentelijke taak.
- Er was twijfel of er binnen de gemeenschap behoefte was aan een Oekraïnehuis.
- Er was geen beleidsmatige context die een Oekraïnehuis rechtvaardigde. Inzet was om geen nieuwe aparte voorzieningen voor vluchtelingen uit Oekraïne te realiseren maar ze juist te verbinden aan bestaande netwerken en voorzieningen in de sociale basis.

Bestuurlijke prioriteit

De wens tot realisatie van een Oekraïnehuis in Amsterdam is opgenomen in het bestuursakkoord .

Wettelijke grondslag

Reglement van orde gemeenteraad en raadscommissies Amsterdam, artikel 76.

Gemeentewet, artikel 147a, eerste lid jo: een lid van de raad kan een voorstel voor een verordening of een ander voorstel ter behandeling in de raad indienen.

Gemeentewet, artikel 147a, vierde lid: De raad neemt geen besluit over een voorstel dan nadat het college in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van de raad te brengen.

Onderbouwing besluit

Ad 1. In te stemmen met raadsinformatiebrief met de bestuurlijke reactie op het initiatiefvoorstel Oekraïne van raadsleden Hofland (D66), Broersen (Volt) en voormalig raadslid Nadif (GroenLinks)] waarvan de belangrijkste punten zijn:

a. Vluchtelingen uit Oekraïne verblijven nog tot minstens 2031 in Nederland onder een bijzondere status

De richtlijn Tijdelijke Bescherming is deze zomer opnieuw verlengd met een jaar tot 4 maart 2028. In de meest recente verzamelbrief Oekraïne d.d. 26 juni 2026 worden de uitgangspunten van het nationale langetermijnbeleid voor vluchtelingen uit Oekraïne beschreven. Uitgangspunt van het lange termijnbeleid is *dual inent*. Dit houdt in dat het verblijf van vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland in principe tijdelijk is, maar zo lang vluchtelingen hier zijn, worden zij gestimuleerd zelfredzaam te zijn. Praktisch gesproken is de verwachting is dat vluchtelingen uit Oekraïne in ieder geval tot 2031 in Nederland blijven en een aparte status houden.

b. Het Rijk heeft in meest recente verzamelbrief Oekraïne aangegeven dat inzet op zelfredzaamheid van de doelgroep een prioritiet is

Samen met de verzamelbrief zijn informatiebladen van het Wetenschappelijk Onderzoek en Documentatiecentrum (WODC) gepubliceerd. De informatiebladen gaan in op arbeidsdeelname, integratie, taalvaardigheid en mentale gezondheid van vluchtelingen uit Oekraïne en bevestigingen dat het belangrijk is om meer te investeren in zelfredzaamheid en mentale weerbaarheid. Er wordt onder andere geconcludeerd dat de mentale weerbaarheid van vluchtelingen uit Oekraïne afneemt, de afstand tot de Nederlandse samenleving groot blijft en dat vluchtelingen uit Oekraïne de weg naar voorzieningen nog niet hebben gevonden. Ook wordt vastgesteld dat ondanks een hoge arbeidsparticipatie er sprake is van onbenut arbeidspotentieel en verborgen werkloosheid.

c. Oekraïne huizen kunnen een rol spelen in versterken van participatie en zelfredzaamheid van vluchtelingen uit Oekraïne, Daarom streeft het Rijk naar een landelijk netwerk van Oekraïnehuizen met regionale functie

Uit het onderzoek van WODC blijkt dat de bestaande Oekraïnehuizen een positieve rol vervullen voor vluchtelingen uit Oekraïne. Ze spelen een constructieve rol bij het bevorderen zelfredzaamheid en ze dragen met hun activiteiten bij aan het behoud van de culturele identiteit en de band met het thuisland. De resultaten van het onderzoek zijn begin 2026 breed uitgedragen in sessies met gemeenten en zelforganisaties

Het Rijk heeft naar aanleiding van het onderzoek van het WODC een visie ontwikkeld op Oekraïnehuizen als onderdeel van het lange termijnbeleid Oekraïne. Het Rijk streeft naar een landelijk netwerk van Oekraïnehuizen met regionale functie. Hieraan is financiering gekoppeld die door gemeenten kan worden aangevraagd.

d. Op basis van het voorgaande om met het Rijk en te verkennen of er een passende route is voor de realisatie van een Oekraïnehuis in Amsterdam

Op basis van het voorgaande staat het college positief tegenover het voorstel om met het Rijk te verkennen of er een passende route is voor de realisatie van een Oekraïnehuis in Amsterdam omdat:
a. Er is een beleidsmatige context ontstaan die de realisatie van een Oekraïnehuis ondersteunt

b. Het Rijk ziet betrokkenheid van de gemeente als randvoorwaarde

c. Er lijkt binnen de gemeenschap draagvlak voor een Oekraïnehuis

- Diverse maatschappelijke partijen uit Amsterdam hebben de afgelopen maanden contact gezocht met het Rijk over financieringsmogelijkheden van een Oekraïnehuis.
- Ook is er het afgelopen half jaar contact geweest met de Oekraïense ambassade over de wens een Oekraïnehuis in Amsterdam.
- Naast het raadsinitiatief zijn verschillende initiatieven bekend bij de gemeente die elementen hebben van een Oekraïnehuis.

Ad 2. *In te stemmen met het advies aan de raad om in te stemmen met het initiatiefvoorstel onder voorbehoud dat het college nog niet positief kan adviseren over het indienen van een aanvraag voor de realisatie van een Oekraïnehuis of het beleggen van de uitvoering hiervan bij een maatschappelijke partner. Dit is de uitkomst van de uit te voeren verkenning*

Op 17 juli 2026 hebben raadsleden Hofland, Broersen en voormalig raadslid Nadif een initiatiefvoorstel ingediend getiteld Oekraïne. Met dit voorstel wordt het college gevraagd om:

1. De totstandkoming van een Oekraïnehuis in Amsterdam mogelijk te maken, door in overleg te treden met het Ministerie van Justitie en Veiligheid over de mogelijkheden van beschikbare

rijksmiddelen en, indien deze route passend blijkt, hiervoor namens de gemeente een aanvraag in te dienen en de uitvoering onder te brengen bij een maatschappelijke partner;

Op basis van het voorgaande staat het college positief tegenover het voorstel om met het Rijk te verkennen of er een passende route is voor de realisatie van een Oekraïnehuis in Amsterdam

De voorstellen onder punt 2 en 3 kunnen worden meegenomen in deze verkenning. Als uit de verkenning blijkt dat het college en het rijk een gedeeld beeld hebben over een de functie en doelstelling van een Oekraïnehuis, kan het college de benodigde vervolgstappen zetten om een Oekraïnehuis mogelijk te maken. Voorwaarde hiervoor is dat Rijk voldoende middelen beschikbaar stelt.

Het college ziet voldoende aanleiding om met het Rijk te verkennen of er een passende route is voor de realisatie van een Oekraïnehuis in Amsterdam. De voorstellen onder punt 2 en 3 kunnen worden meegenomen in deze verkenning. Er moet worden onderzocht of het college en het rijk een gedeeld beeld hebben over een de functie en doelstelling van een Oekraïnehuis, en, als dat het geval is of het college en het Rijk nog overeenstemming bereiken over de organisatie vorm en financiering.

Het college maakt daarom bij dit punt het voorbehoud dat zij nog niet positief kan adviseren over het indienen van een aanvraag voor de realisatie van een Oekraïnehuis en/of het beleggen van de uitvoering hiervan bij een maatschappelijke partner. Dit is de uitkomst van de uit te voeren verkenning.

Het college beschouwt dit punt ter ondersteuning aan de wens van het Rijk om te komen tot een landelijk netwerk van Oekraïnehuizen met regionale functie.

2. Het Oekraïnehuis in te zetten als platform voor ontmoeting, kennisuitwisseling en samenwerking tussen de Oekraïense gemeenschap, Amsterdamse maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen, ondernemers en vrijwilligersinitiatieven;

Het college beschouwt de platformfunctie en de verbindende rol van een mogelijk Oekraïnehuis ondersteunend aan de doelen die het college nastreeft met het van het netwerk nieuwkomers Amsterdam. Als uit het overleg met het ministerie van Justitie en Veiligheid blijkt dat er een passende route voor een Oekraïnehuis in Amsterdam dan kunnen deze elementen worden meegenomen in het concept.

3. Te onderzoeken hoe het Oekraïnehuis een verbindende rol kan vervullen bij het ondersteunen van Oekraïense projecten en bestaande Amsterdamse initiatieven beter met elkaar kan verbinden.

Het college beschouwt de vraag hoe een Oekraïnehuis een verbindende rol kan vervullen bij het ondersteunen van Oekraïense projecten en bestaande Amsterdamse initiatieven beter met elkaar kan verbinden past als ondersteuning aan de doelen die het college nastreeft met het ondersteunen van het netwerk nieuwkomers Amsterdam. Als uit het overleg met het ministerie van Justitie en Veiligheid blijkt dat er een passende route is voor een Oekraïnehuis in Amsterdam dan kunnen deze elementen worden meegenomen in het concept.

Samenvattend staat het college positief tegenover het voorstel om samen met het ministerie van Justitie en Veiligheid te verkennen of het college en het Rijk een gedeeld beeld hebben over functie en doelstelling van een Oekraïnehuis en overeenstemming bereiken over de financiering. De voorstellen onder punt 2 en 3 kunnen worden meegenomen in dit onderzoek.

Het college staat positief tegenover het initiatiefvoorstel en adviseert de raad om met het initiatiefvoorstel in te stemmen onder voorbehoud dat zij nog niet positief kan adviseren over het indienen van een aanvraag voor de realisatie van een Oekraïnehuis of het beleggen van de uitvoering hiervan bij een maatschappelijke partner. Voorwaarde hiervoor is dat het Rijk voldoende middelen beschikbaar stelt. Dit is de uitkomst van de uit te voeren verkenning. De verwachte doorlooptijd van een dergelijke verkenning is, na een het besluit van de raad, ongeveer drie maanden.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Participatie

Voor een snelle reactie op het initiatiefvoorstel heeft geen participatie plaats gevonden.

Financiële onderbouwing

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-054292	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2026-054293	261005 RIB raadsinitiatief Oekraïne.docx (msw12)
AD2026-054294	Advies (pdf)
AD2026-056572	B - 19 Getekende brief VN2026-012341.pdf (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten